

Kristi omskärelses dag

(Nyårsdagen 2025-01-01)

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-Lutherska Kyrkan i Sverige.

Dagens ämne: Kristi omskärelse (I Jesu namn).

Epistel: Klag. 3:22–26. Evangelium: Luk. 2:21. Predikotext: Joh. 14:13

I Guds, Faderns, + Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Bön: Käre himmelske Fader! Vi tackar dig att du har låtit din Son bli född som en sann människa och sedan också omskuren för våra synders skull. Vi ber att även våra hjärtan skall bli omskurna i kraft av din helige Ande. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Dagens korta predikotext, den andra årgången lyder:

Jesus sade till sina lärjungar: vad ni än ber om i mitt namn ska jag göra, för att Fadern ska bli förhärligad i Sonen (Joh. 14:13). Amen.

Det borgerliga året 2025 tar idag sin början. Gud regerar förvisso också i världen. Men i vår sekulariserade, avkristnade tid har betoningen av det rent världsliga gjort att förståelsen för det kristna kyrkoåret steg för steg minskar. Så har man t.ex. tagit bort Annandag pingst som helgdag och så beskurit en av den kristna kyrkans största högtider. Vi skall då tänka på att de första kristna levde i en helt och hållet hednisk värld, där de romerska och grekiska gudarnas fester dominerade. Dessa fester var sådana att de för de kristna var ytterst motbjudande och givetvis omöjliga att delta i. När staten dessutom krävde att också de kristna offrade, åtminstone en liten offergåva åt avgudarna, måste trogna kristna vägra. De blev då ofta utsatta för grymma förföljelser och martyrernas antal var högt.

Vi har därför anledning att vara tacksamma över att Gud under många hundra år har gjort det möjligt för de kristna i vårt land att fritt kunna fira söndagliga mässor, ha dop, bikt och nattvard och kunna fira kyrkoårets stora högtider utan några förföljelser. Undantaget har bara varit sådana kristna, som för sin tros skull fann det nödvändigt att lämna statskyrkan, särskilt när denna kyrka förändrades och urvattnades mer och mer. Under 1800-talet blev t.ex. många av lutherska kristna utsatta för stora trakasserier och de förvägrades ofta sina mänskliga rättigheter.

Också i den moderna tiden har otaliga kristna fått lida hemska förföljelser. Totalitära stater förbjöd varje form av religionsutövning. Sådant pågår än idag i en omfattning som är skrämmande. Situationen för de kristna är också mycket svår inom länder med islamsk diktatur. I detta sammanhang skall vi nu se vår situation idag. Vi skall vara tacksamma över att vi fortfarande får leva i ett fritt land under ordnade former. Samtidigt skall vi med öppna ögon se hur den ökande sekulariseringen går hand i hand med att de stora kyrkosamfundet mer och mer överger sin tro på Bibeln som Guds ord. Den sanna, bibliska kristendomen hotas därför mer och mer i vårt land genom sitt inre sönderfall. Det är i denna situation vi nu ska tillämpa Jesu ord i predikotexten: *Vad ni än ber om i mitt namn ska jag göra, för att Fadern ska bli förhärligad i Sonen (Joh. 14:13)*. Till detta hör att vi flitigt skall bedja för alla människor i världen och särskilt för den sanna, kristna kyrkan, var den än befinner sig.

Dagens ämne är *Kristi omskärelse*. Denna högtidsdag, *Kristi omskärelses fest*, är i regel ett okänt faktum även inom kyrkorna. Man vill mycket hellre tala om det nya året och dess rent världsliga betydelse och hoppet om en bättre värld. Men vi måste hålla fast vid den bibliska realismen. Världen kommer alltid att förbli i den ondes våld.

Redan begreppet *omskärelse* är något många reagerar inför. Den bibliska bakgrunden är okänd. Det ses bara som något främmande som fortfarande finns hos judar och muslimer och man protesterar medicinskt mot att detta religiösa fenomen får förekomma i ett civiliserat land. Att då ha en kristen högtid som kallas ”Kristi omskärelses fest” känns för många motbjudande. Då vill man hellre enbart tala om ämnet ”i Jesu namn”. Men i de bibliska texterna hänger dessa båda, ”Kristi omskärelse” och ”Jesu namn” nära samman. Vi ser detta av själva evangelietexten som vi tidigare lyssnade till. Lukas skriver:

När åtta dagar hade gått och barnet skulle omskäras fick han namnet Jesus, det namn som ängeln hade gett honom innan han blev till i sin mors liv.

Åtta dagar efter Jesu födelse skulle han som varje judisk pojke omskäras. Det finns alltså ett nära samband mellan Jesu födelse och hans omskärelse. Han föddes på juldagen och på åttonde dagen därefter, alltså på vår nyårsdag, omskärs han. Vad betyder då detta? Vi säger:

1. Jesu omskärelse skedde enligt Guds befallning i gamla testamentet.
2. Jesu omskärelse innebar att han försonade alla våra synder med sitt blod.
3. Jesu omskärelse är en förebild för vårt hjärtas omskärelse.

1. Jesu omskärelse skedde enligt Guds befallning i gamla testamentet.

Gud sade till Abraham: ”Du ska hålla mitt förbund, du och dina efterkommande från släkte till släkte. Och detta är det förbund mellan mig och dig och dina efterkommande som ni ska hålla: Alla av manligt kön hos er ska omskäras. Ni ska skära bort er förhud, och det ska vara tecknet på förbundet mellan mig och er. I generation efter generation ska ni omskära alla av manligt kön bland er när de är åtta dagar gamla (1 Mos. 17:9–12).

Omskärelsen gavs alltså redan åt Abraham och skulle sedan gälla alla inom Israels folk, även sådana som från främmande folk kom för att tillhöra Israel. Flickorna omskärs inte men förbundet gällde också dem. Löftet till Abraham var att Gud upprättade ett evigt förbund med honom och alla hans efterkommande. Redan tidigare hade Gud gett löftet till Abraham. Det står:

”Se upp mot himlen och räkna stjärnorna, om du kan räkna dem.” Och han (Gud) sade till honom: ”Så ska din avkomma bli.” Och Abram trodde på Herren, och han räknade honom det till rättfärdighet (1 Mos. 15:5f).

Omskärelsen var en befallning, en lag som måste följas. Den som inte följde den blev utrotad ur Israels folk. Omskärelsen i GT hade en dubbel uppgift. Den pekade först på arvsynnen. Alla som föds efter Adams syndafall bär på arvsynnen som medför synd och skuld, död och förbannelse. Därför behöver varje människa försoning och förlåtelse. Omskärelsens innebörd var alltså både lag och evangelium.

2. Jesu omskärelse innebar att han försonade alla våra synder med sitt blod.

Omskärelsen utlovade i GT syndernas förlåtelse genom den kommande Messias, Kristus. Löftet Gud gav efter syndafallet var att *"kvinnans säd skulle trampa sönder ormens huvud"* men att han själv då skulle bli *"stungen i foten"* (1 Mos. 3:15). Kristus, Guds evige Son, född av kvinna, skulle komma och besegra djävulen genom att han själv blev offerad för våra synders skull. I omskärelsen utgöt han sitt blod för första gången. Så pekade omskärelsen fram mot Kristi lidande och blod som utgöts på korset för hela världens synd. *"Genom hans sår är vi helade"*, skriver Jesaja (53:5).

När judarna idag fortsätter med omskärelsen innebär detta att de tyvärr inte har förstått vem som var den kommande Messias som skulle uppfylla omskärelsens utlovade tecken. De väntar därför förgäves på en annan "Messias", som inte kan vara annat än en inbillning och tecknet på en falsk religion. Därför skall vi be för judarna att de liksom en gång Paulus får sina ögon öppnade för vem som är deras verkliga, sanne Frälsare.

3. Jesu omskärelse är en förebild för vårt hjärtas omskärelse.

Jesu omskärelse hänger nära samman med hans födelse. Han är inte bara en människa utan sann Gud, född av Fadern före all tid. Han har blivit människa för vår skull. *"Han är den sanne Guden och det eviga livet"* (1 Joh. 5:20). Som Gud är han lagens herre. Han behövde inte gå in under lagen. Men han gjorde det för vår skull. Han gjorde det för att vi genom tron också skulle få våra hjärtan omskurna. Paulus skriver att den sanna omskärelsen inte sker på den yttre kroppen utan andligen i våra hjärtan. Han skriver: *"Jude är man i sitt inre, och hjärtats omskärelse sker genom Anden och inte genom bokstaven. Då får man sitt beröm inte av människor utan av Gud"* (Rom. 2:29). En absolut förutsättning för detta är att Guds lag först predikas med kraft så att vi står där som förtappade syndare, utan någon som helst möjlighet att bestå inför Gud. Utan en sådan lagpredikan är det omöjligt att sedan förstå evangeliets välsignelse.

Paulus skriver: *"Alla har avfallit, alla är fördärvade. Ingen finns som gör det goda, inte en enda"* (Rom. 3:12, citat från Ps. 14). Endast den som förstår och inser att detta är den naturliga människans situation som gäller oss alla, endast den kan sedan förstå orden som sedan följer: *"Men nu har det uppenbarats en rättfärdighet från Gud utan lag, en som lagen och profeterna vittnar om, en rättfärdighet från Gud genom tro på Jesus Kristus för alla som tror"* (Rom. 3:21f).

Denna tro kan vi endast få av nåd för Kristi skull. Tron är en Guds gåva, en levande kraft i vårt kristna liv. Den innebär att det gamla stenhjärtat blir förvandlat genom *hjärtats omskärelse*. Den helige Ande tar sin boning i den kristnes hjärta och då tänds också bönen ande. Så kommer varje pånyttfödd kristen att bedja i Jesu namn så att Fadern blir förhärligad. Detta gäller alla våra böner. *"Vad ni än ber om"* säger Jesus. Men det förutsätter att vi ber om sådant som stämmer överens med Guds ord. Johannes skriver: *"Och den tilliten har vi till honom, att om vi ber om något **efter hans vilja** så hör han oss"* (1 Joh. 5:14). Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålmod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.